

šetřiti přiměřené opatrnosti k zabránění všelikých škod, jsouce právi z náhrady za škodu snad způsobenou. Nehledě na to, že vzpomenutý zákon nenabyl v Čechách platnosti, nelze z něho dovoditi, že by byl majitel práva rybolovu odpověden za škodu způsobenou osobami, kterým právo rybolovu propachtoval, neboť § 5 dotč. zák. mluví výslovně o náhradě škody způsobené rybáři a jejich pomocníky při lovení ryb, tedy o osobách, které právě ryby loví a při tom škodu na cizích pozemcích pobřežních způsobí. Zdali za takové škody odpovídá také rybářský spolek, jehož členové ji způsobili, netřeba v souzeném případě řešiti, neboť spolek ten není žalován.

Analogie zákona honebního nebo jiných zvláštních zákonů nelze pro jich výjimečnost užíti.

Čís. 17081.

Právní povahu příspěvku Československého státu, poskytnutého k podpoře stavebního ruchu a zapsaného v pozemkové knize, nutno posuzovati podle zvláštních zákonných ustanovení, podle nichž byl zapsán.

Právo na státní příspěvek ve smyslu § 27 č. 2 zák. o staveb. ruchu č. 45/1922 Sb. z. a n., zapsaný v pozemkové knize, má povahu reálního práva a přechází jako reální právo s nemovitostí na jejího nového vlastníka.

Postup pobíracího práva na takovýto příspěvek jest platný jen potud, pokud postupitel jest vlastníkem nemovitosti a pokud se postup stal ve prospěch hypotekárního věřitele; jinému věřiteli může vlastník nemovitosti postoupiti toliko jednotlivé, již splatné subvenční splátky.

Řečené reální právo může zaniknouti jen tehdy, kdyby s jeho zánikem souhlasili vlastníci nemovitosti a všichni hypotekární věřitelé.

(Rozh. ze dne 26. října 1938, Rv II 963/37.)

Na domě č. p. 601 ve vl. č. 1114 v R. jest pod datem 21. února 1925 na listu A zapsán příspěvek Československého státu podle § 27 č. 2 zákona o stavebním ruchu č. 45/1922 a podle § 37 vlád. nař. č. 191/1921 Sb. z. a n. jako reální právo. Tehdejší vlastnice tohoto domu Antonie P. postupní listinou ze dne 14. března 1925 postoupila tuto svou pohledávku vůči státu žalující bance, která ji při stavbě onoho domu financovala. Kupní smlouvou ze dne 15. června 1926 prodala tuto nemovitost žalovaným manželům Františku a Žofii H. V odstavci VI. této smlouvy jest uvedeno, že kupitelé vzali na vědomost, že ona státní subvence není předmětem prodeje, že byla odstoupena do vlastnictví žalující banky, takže se kupitelé solidárně zavazují všechny platby týkající se oné subvence odváděti do rukou žalující banky. Kromě toho

prohlásili František a Žofie H. v listině ze dne 10. srpna 1926, že nárok na subvenční splátky z oné stavební podpory postupují žalující bance. Ministerstvo sociální péče, jemuž tyto postupy byly oznámeny, vyplácelo příslušné příspěvky žalující bance. Kupní smlouvou ze dne 3. září 1935 prodali manželé H. tento dům své dceři, žalované Žofii B., která od té doby sama uvedený státní příspěvek pobírá. Žalující banka má za to, že cesí Antonie P. nabyla nároku na celé reálné právo, a domáhá se na žalovaných jednak zaplacení subvenčních příspěvků, které byly žalované Žofii B. vyplaceny, jednak převodu zmíněného reálného práva na žalobkyni. Nižší soudy zamítly žalobu, odvolací soud z těchto důvodů: Z postupních smluv je zřejmé, že dřívější vlastníci nemovitosti, o niž tu jde, se zavázali, že budou spláceti jednotlivé platy konané na státní příspěvek, zapsaný podle § 31 zák. č. 45/1922 Sb. z. a n. na oné nemovitosti jako reálné právo, potud, pokud jim je bude ministerstvo sociální péče poukazovati po případě svolili, aby byly žalobkyni poukazovány přímo. Není sporu o tom, že žalovaným H-ovým ony platy poukazovány již nejsou, že jsou nyní poukazovány první žalované jako nynější vlastníci nemovitosti, a že ta vůči žalobkyni podobný závazek k postupu těchto platů nepřevzala. Byla proto právem žaloba, jíž se žalobkyně domáhá výplaty oněch splátek, napadeným rozsudkem zamítnuta. Dotčený státní příspěvek jako celek (nikoliv jednotlivé platy, arg. § 38 vlád. nař. č. 191/1921 Sb. z. a n.), zapsaný jako reálné právo na nemovitosti, nemůže býti samostatně, t. j. bez domu, na kterém jest zapsán, předmětem právního jednání, a nelze tudíž pouze onen příspěvek jako celek na jiného převést, postoupiti nebo dáti do zástavy, nýbrž vždy jen společně s domem. Toliko s jednotlivou a již splatnou splátkou řečeného příspěvku lze samostatně nakládati, na př. postoupiti ji. Nemůže se tak však samostatně státi právním jednáním s reálním právem jako celkem. Výhoda, jak plyne z ustanovení § 28, odst. 1, zák. č. 45/1922 Sb. z. a n., dle něhož se záruka státu poznamenává v pozemkové knize, jakož i z předpisů §§ 31 č. 4, 34 a 37 vl. nař. č. 191/1921, podle nichž se příspěvek státu zapíše v pozemkové knize jako reálné právo, není výhodou osobní, jež se propůjčuje určité osobě jako osobě, nýbrž jest výhodou reální, t. j. výhodou, které se dostává určitému subjektu jedině a výhradně — jakožto stavebníku a budoucímu vlastníku domu s malými byty a jest pak tato výhoda s vlastnictvím dotčeného domku do té míry nerozlučně spjata, že při převodu vlastnictví na něm zůstává a nemůže býti vyhrazena dřívějšímu vlastníku, nýbrž přechází na nového vlastníka (rozh. nejvyššího správního soudu Boh. A č. 8190/29 a 7201). I kdyby tedy druzí žalovaní neměli tehdy při kupu ani vůli nabýti od původní vlastnice onoho reálného práva, zase by to nemohlo nic na věci změnit, jelikož pouhé ono reálné právo nemůže ani zůstat vyhrazeno dřívějšímu vlastníku nemovitosti (viz vzpomenutá rozhodnutí nejvyššího správního soudu). Ustanovení § 38 vlád. nař. č. 191/1921 Sb. z. a n., týkající se zástavního práva zajištěných pohledávek, tu nemá významu, a knihovně zajištěné právo

nelze vůbec bez knihovně provedeného převodu převést účinně na jiného jen neknihovně, jak se stalo v souzené věci.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Povahu řečeného reálního práva nutno posuzovati podle zvláštních zákonných ustanovení, podle nichž bylo zřízeno, tedy podle zákona o stavebním ruchu č. 45/1922 a vládního nařízení č. 191/1921, které bylo v té příčině ponecháno v platnosti vládním nařízením č. 355/1922 Sb. z. a n. V § 31 zák. č. 45/1922 Sb. z. a n. je stanoveno, že se příspěvek státu podle § 27 č. 2 uved. zák., o jaký v souzeném případě jde, zapíše na listu statkové podstaty jako reální právo a že jest s nemovitostí ve vložce té zapsanou předmětem zástavního práva pro hypotekární dluhy na nemovitosti vložené. Podle § 38 vlád. nař. č. 191/1921 Sb. z. a n. se takový příspěvek vyplácí vlastníku nemovitosti. Je-li na nemovitosti vloženo zástavní právo za pohledávku ze zápůjčky státem nezaručené, může býti příspěvek vyplácen k rukám zástavního věřitele, postupí-li mu vlastník nemovitosti svou pohledávku vůči státu.

Z uvedených zákonných ustanovení jde jasně najevo, že výhoda poskytnutá státem podle § 27 č. 2 zák. č. 45/1922 Sb. z. a n. není výhodou osobní, nýbrž že je to výhoda reální, kterou se zvyšuje hodnota nemovitosti a která se poskytuje jediné a výhradně dočasněmu vlastníku nemovitosti, jsouc s ní nerozlučně spjata, a přechází tedy s nemovitostí na vlastníka nového. Podle § 38, odst. 2, vlád. nař. č. 191/1921 Sb. z. a n. lze pobírací právo na takový příspěvek postoupiti vlastníkem nemovitosti, tedy jen na tak dlouhou dobu, pokud cedent vlastníkem nemovitosti jest, a jen hypotekárnímu věřiteli, jehož pohledávka není státem zaručena. Jinému věřiteli tedy takové pobírací právo vůbec ani postoupiti nelze, nýbrž jediné jednotlivou, již splatnou splátku, jak správně odvolací soud uvádí. Vždyť podle § 31 zák. č. 45/1922 Sb. z. a n. tvoří toto reální právo s nemovitostí předmět zástavního práva pro hypotekární dluhy vložené na nemovitost. Podle knihovního výpisu ze dne 26. září 1935 nevázne pro žalobkyni na vložce č. 1114 v R. vůbec žádné zástavní právo pro nějakou pohledávku a mohli jí tedy Antonie P. nebo žalovaní František a Žofie H-ovi, pokud byli vlastníky této nemovitosti, postoupiti platně toliko jednotlivé, již splatné subvenční splátky a nikoli pobírací právo, tím méně celé reální právo. Proto také odstavec VI. kupní smlouvy ze dne 15. června 1926, v němž je uvedeno, že kupitelé žalovaní František a Žofie H-ovi, berou na vědomí, že ona státní subvence není předmětem onoho prodeje a že se zavazují příslušné subvenční splátky odváděti žalující bance, je v rozporu s ustanovením § 31 zák. č. 45/1922 a § 38, odst. 2, vlád. nař. č. 191/1921 Sb. z. a n. a rovněž tak postupní prohlášení Antonie P. ze dne 14. března 1925 a žalovaných H-vých ze dne 10. srpna 1926.

Proto je také mylný stále a stále opakovaný právní dovolatelčin názor, že žalovaní manželé H-ovi, nemající vůle nabytí onoho reálného práva, ani ho nenabyli a nemohli je převést na spolužalovanou Žofii B. Ono reálné právo mohlo buďto zaniknouti, kdyby s tímto zánikem byli vlastníkem nemovitosti a všichni hypotekární věřitelé projevíli souhlas, nebo musilo přejíti s vlastnictvím nemovitosti na manžely H-ovy a na Žofii B. i proti jejich vůli.

S tím není v rozporu názor uvedený v Klangově Komentáři k § 442 obč. zák. (str. 226), na nějž dovolatelka poukazuje, že totiž vyhrazení věcných práv prodátem je potud možné, pokud jejich odloučení od nemovitosti není veřejnoprávními předpisy zakázáno, neboť v souzeném případě by takové odloučení právě odporovalo veřejnoprávním předpisům § 31 zák. č. 45/1922 a § 38 vlád. nař. č. 191/1921 Sb. z. a n.

Čís. 17082.

Soukromí zaměstnanci (zák. č. 154/1934 Sb. z. a n.).

Korektor a korektor revisor v tiskárně koná vyšší nekupecké služby (§ 1, odst. 1, písm. g), uved. zák.), i když nemá disposiční moc nad jinými zaměstnanci a byl podřízen faktorovi.

Pro pojem vyšších služeb není nutné, aby šlo o zaměstnance, který má v závodě nebo v některém jeho oddělení vedoucí postavení.

(Rozh. ze dne 27. října 1938, Rv I 1/37.)

Srov. rozh. č. 4208, 12921 Sb. n. s.

Žalobce, jenž byl u žalované akciové společnosti »M.« zaměstnán jako korektor a korektor revisor od 6. října 1934 do 25. května 1935 naposledy s platem 360 Kč týdně, dostal 11. května 1935 čtrnáctidenní výpověď ke dni 25. května 1935. Tvrdě, že v uvedené vlastnosti podléhal zákonu č. 154/1934 Sb. z. a n., ježto vykonával vyšší nekupecké služby, záležející co do korektorské činnosti v porovnávání kartáčových otisků s autorskými rukopisy, ve vyznačování vyskytlých se v nich chyb, v upozorňování autorů na nesrovnalosti a nedůslednosti a v opravování děl určených do tisku a co do korektorskorevisorské činnosti v revidování otisků po korektuře provedené jinými korektory i autory a dále že byl přijat zejména pro korektury tištěné v němčině, konečně že je odpovědný za bezvadný obsah tiskopisů, domáhá se žalobce zaplacení 2.040 Kč s přísl. za šestinedělní výpovědní lhůtu. Nižší soudy uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Rozhodnutí sporu závisí na tom, jaké práce žalobce konal a dále na posouzení, zda ony práce lze označiti za vyšší služby nekupecké ve smyslu zákona č. 154/1934 Sb. z. a n. Podle zjištění záležela práce žalobce